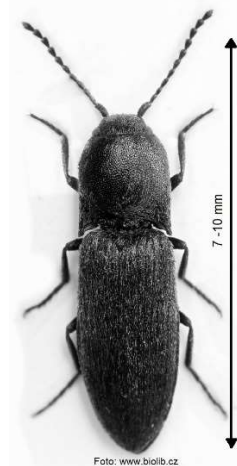

Žičar - *Agriotes rufipalpis* i *sordidus* – skočibuba

Opis: Telo skočibube je izduženo, dužine 7-10mm. Insekt je crne boje, sa odsjajem. Tačno određivanje vrste podrazumeva pregled pomoću lupe.

Biljke domaćini larvi - žičara su kukuruz, pšenica, ječam, suncokret, šećerna repa, krompir, paradajz, paprika i mnoge druge gajene vrste biljaka. Odrasli insekti – skočibube, hrane se polenom na listovima trava i cvetovima. Najčešće se sreću na cvetovima štitara (*Apiaceae*).

Štete: pravi larva, a intenzitet štete zavisi od vrste biljke, uzrasta biljke prilikom napada, gustine sklopa. Najveće štete pravi na okopavinama: kukuruzu, suncokretu, šećernoj repi, povrću a pri velikoj brojnosti i na strninama, uljanoj repici. Larve se ubuše u seme ili koren ili krtole u zemljištu. Ako je biljka mala, u fazi klijanja dolazi do sušenja. Ukoliko je biljka veća javlja se žućenje i zaostajanje u porastu.

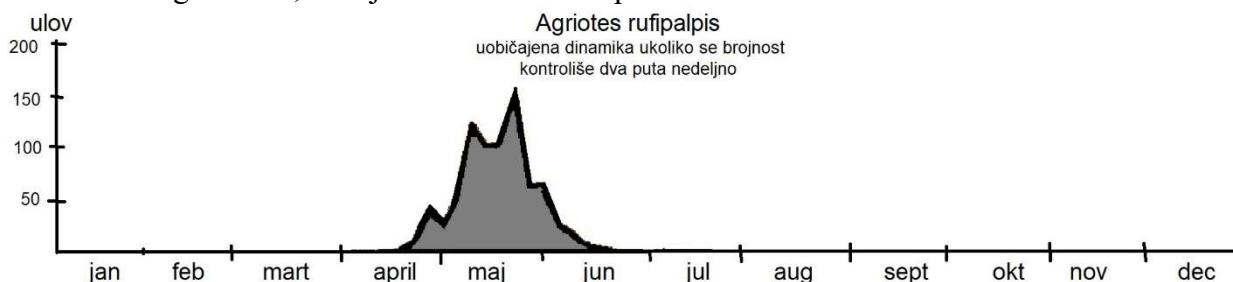
Preporučeni tip klopke je Yf za žičare. Klopku treba postaviti na površinu zemljišta.

Uobičajeni početka ulova obe vrste je kraj aprila. Za jednu sezonu, potrebno je da se nabave dva mamca.

Selektivnost Csalomon® klopke (prema iskustvima iz Mađarske): isti feromon privlači skočibube više vrsta: *rufipalpis*, *sordidus*, *gallicus* i *pilosus*. Ipak do mešanja vrsta ne dolazi, jer vrste imaju različito rasprostranjenje. Vrsta *rufipalpis* rasprostranjena je u Srednjoj Evropi (Srbiji, Rumuniji, Mađarskoj, Slovačkoj) i Istočnom Mediteranu (Grčka). Vrsta *sordidus* rasprostranjena je u Italiji i Francuskoj. U Švajcarskoj živi i hvata se *A. gallicus* a u Bugarskoj je rasprostranjena vrsta *Cidnopus pilosus*.

Dužina trajanja Csalomon® feromona počinje da se smanjuje nakon 3 do 4 nedelja, što zavisi od temperaturnih uslova tokom godine. Posle tog perioda se predlaže postavljanje novog feromona da bi se nastavila efikasna detekcija i praćenje. U istu klopku mora se staviti mamak za vrstu koju je i bio, jer postavljanje mamca druge vrste, može jako ometati efikasnost klopke.

Kontrolu žičara treba zasnivati na prognozi. Primena feromonskih klopki je mnogo lakša metoda od uzimanja zemljišnih proba kopanjem. Ova klopka ima visoku osetljivost, pa otkriva pojavu štetočine tačno za svaku tačku, pri čemu može da se izvrši mapiranje štetočine na većim poljima, što omogućava lokalnu upotrebu zemljišnih insekticida, samo na mestima gde je bilo skočibuba. Klopka Yf nema lepljive delove, pa može da registruje izuzetno veliki broj skočibuba. Tačan odnos ulovljenih skočibuba vrste *A. rufipalpis* i pojave šteta nije tačno ustanovljen. Za sličnu vrstu *A. ustulatus*, prema iskustvu u Italiji, ukoliko prosečan ulov po klopki ne prelazi 150 do 200, primeraka tokom sezone, štete su malo verovatne na tom polju. U slučaju većeg ulova preporuka je da se uradi uzorkovanje zemljišta, kako bi se ustanovila tačna procena populacije. Takođe, štete je moguće izbeći upotrebom tretiranog semena, zemljišnih insekticida i plodoredom.

Csalomon® je registrovana robna marka Plant Protection Institute, Hungarian Academy of Science.

Proizvođač: MTA Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet (Plant Prot. Inst. CAR)

Budapest, Herman Ottó ut 15, H-1022, Hungary; internet adresa: <http://www.csalomontraps/>

Prodaja: Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, 25000 Sombor, telefon 063 326 772, faks 025 444 905.

Stanje štetnih organizama u poljoprivredi

www.agroupozorenje.rs

podelite na sajtu podatke iz Vašeg voćnjaka sa ostalima

Više podataka o upotrebi feromonskih klopki pročitajte na <http://agroprotekt.leptiri.co.rs/klopke.htm>

Feromone koji će se kasnije koristiti čuvati na temperaturi od -5 do -10°C (u zamrzivaču)

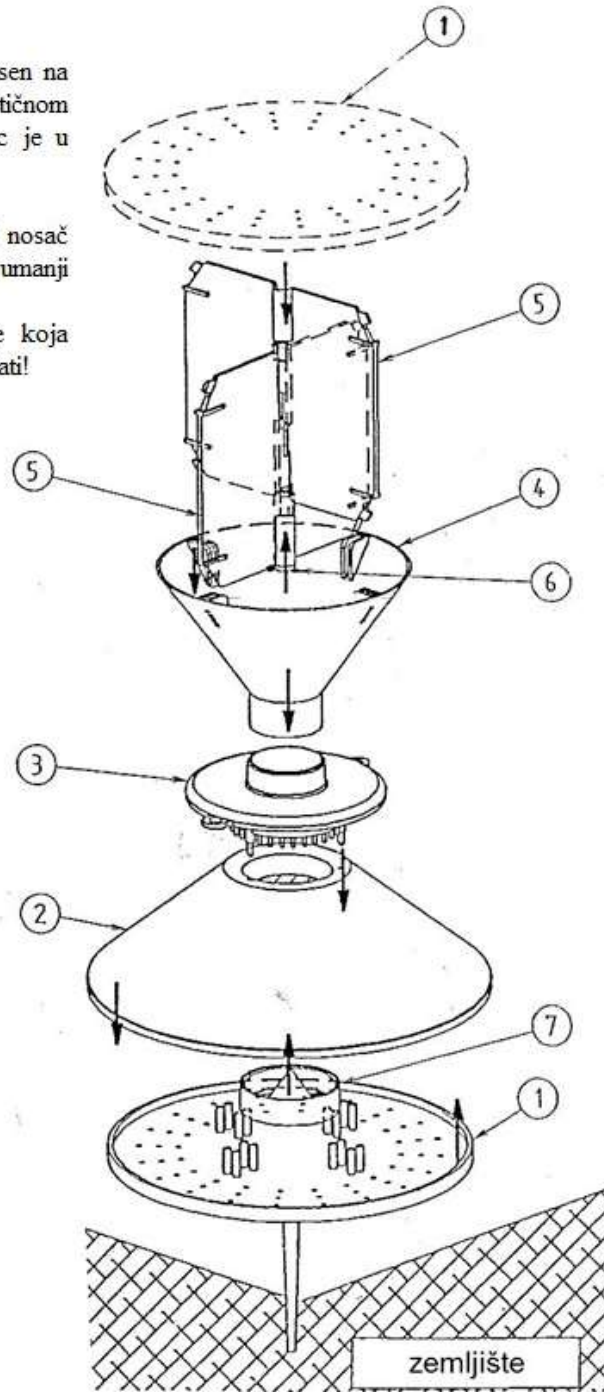
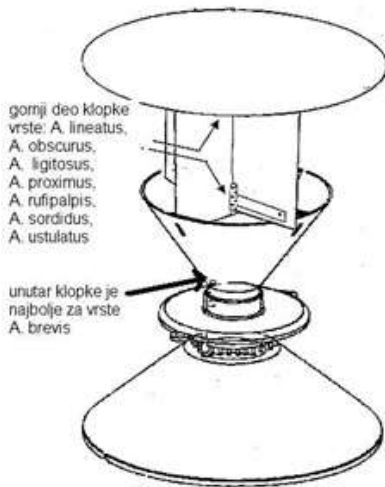
Uputstvo za sastavljanje YF klopke za skočibube

Kod nekih vrsta mamac je nanesen na gumeni nosač, koji je na plastičnom držaču, a kod nekih vrsta mamac je u plastičnoj bočici.

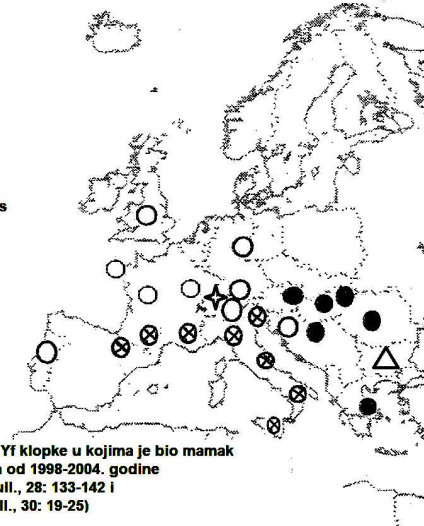
Pazite da ne dodirujete gumeni nosač prstima, jer se time značajno umanjuje efikasnost mamka!

Plastična bočica je od plastike koja propušta mirise, pa je ne treba otvarati!

nabolje mesto za postavljenje feromonske kapsule zavisi od vrste čiji feromon se postavlja u klopku

- Mesta ulova *A. rufipalpis*
- ⊗ Mesta ulova *A. sordidus*
- ✦ Mesta ulova *A. gallicus*
- △ Mesta ulova *Cidnopus pilosus*
- Mesta bez ulova

Vrste skočibuba koje su uhvatane u Yf klopke u kojima je bio mamak *A. sordidus* / *rufipalpis*. Istraživanja od 1998-2004. godine (Toth i Furlan, 2005 IOBC/WRPS Bull., 28: 133-142 i Furlan i Toth, 2007 IOBC/WRPS Bull., 30: 19-25)